

OBIECTE DIN BRONZ DIN PATRIMONIUL MUZEULUI JUDEȚEAN VASLUI

RUXANDRA MAXIM-ALAIABA

În patrimoniul Muzeului județean Vaslui au intrat în ultimii ani, prin cercetări de suprafață sau donații, mai multe obiecte din bronz, și anume, două seceri și trei topoare cu gaura longitudinală.

1. **Seceri cu minerul în formă de cîrlig** (fig. 1/1-2). În anul 1981, în comuna Roșiești, la circa 2 km sud de satul Valea lui Darie, pe un bot de deal, în apropierea unei așezări ce aparține culturii Noua¹ s-au descoperit două seceri din bronz, probabil un mic depozit. Cercetările de suprafață efectuate pe locul unde s-au descoperit secerile, în terenul distrus azi de plantarea viței de vie, au dus la descoperirea câtorva cioburi atipice.

Secerile aparțin tipului întâlnit frecvent în Moldova, cu minerul în formă de cîrlig. Prima seceră are corpul mai arcuit, muchia îngroșată, pe tăiș cu ușoare urme de zimți și miner semicircular. Greutatea 240 g (fig. 1/1). Se poate încadra în varianta a doua stabilită de M. Petrescu-Dîmbovița.² A doua seceră are corpul puțin mai arcuit și este străbătută de o nervură paralelă cu muchia îngroșată, opusă tăișului zimțat, iar minerul îndoit. Greutate 240 g (fig. 1/2). Se încadrează în prima variantă a secerilor cu cîrlig stabilită de același autor³.

Secerile descoperite în Valea lui Darie, au analogii cu descoperirile de la Moșna⁴, Ghermănești⁵, Dersca⁶, ș.a. pe baza cărora le putem încadra în ultima epocă a bronzului.

2. **Celt de tip transilvănean, varianta răsăriteană** (fig. 1/4). A fost descoperit în satul Vădeni, comuna Murgeni, de învățătorul M. Rotaru⁷, într-o așezare Noua, la punctul numit „Gura Holobăț”⁸.

Celtul are fețele laterale terminate la capătul superior în arcadă, mai jos de marginea puțin îngroșată a gurii. Pe ambele fețe se află câte o mică adîncitură, una rotundă, neperforată, iar alta ovală, perforată. Greutate 315 g. Are analogii mai apropiate în depozitul de la Rîșești, jud. Vaslui⁹.

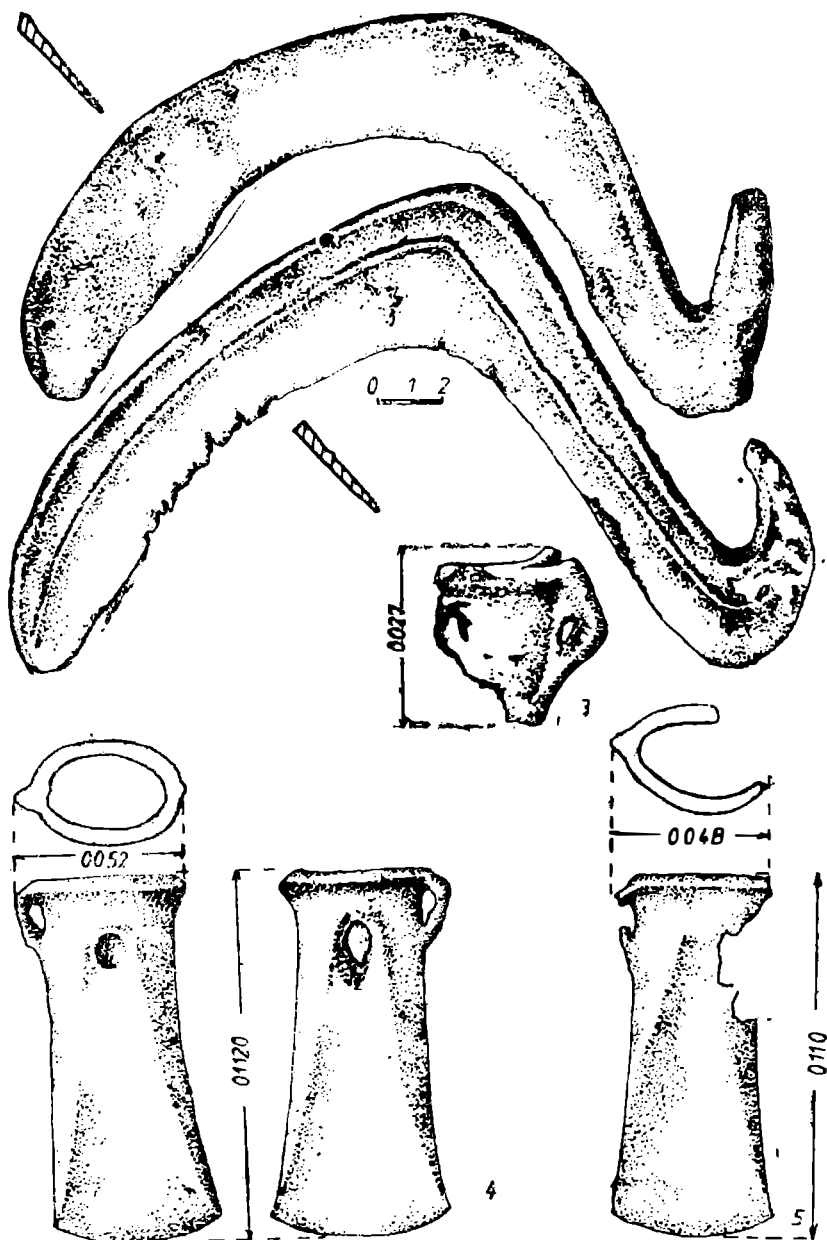

Fig. 1. — Seceri (1-2) și celturi (3-5) din bronz; 1-2, Valea lui Darie; 3, Chetrești; 4, Vădeni; 5, Jud. Vaslui.

Fig. 1. — Haches (1-2) et celtes (3-5) en bronze; 1-2, Valea lui Darie; 3, Chetrești, 4, Vădeni, 5, Département de Vaslui.

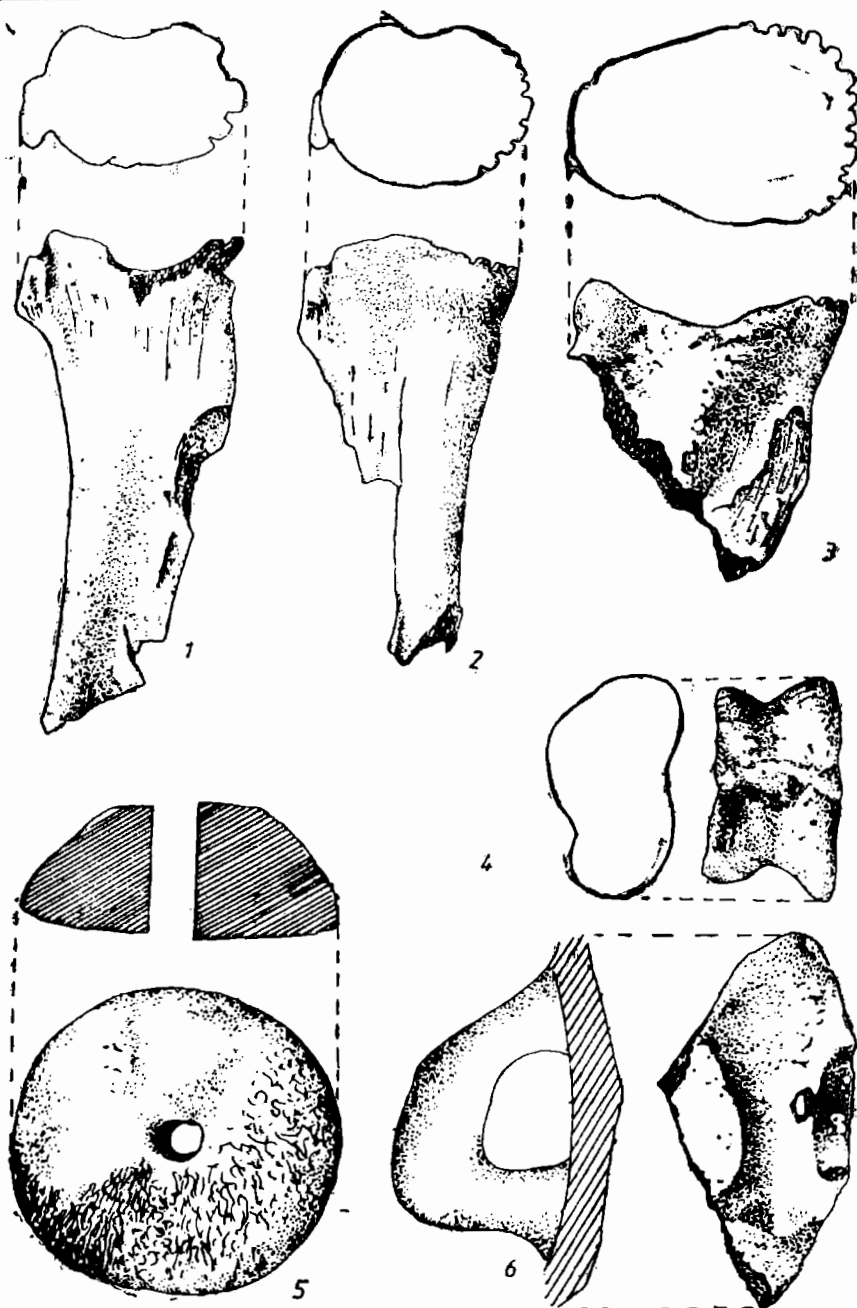

Fig. 2. — Obiecte din os (1-5) și ceramică (6) 1-6, Vădeni.

Fig. 2. — Objets en os (1-5) et céramique (6); 1-6, Vădeni.

Celtul, păstrat întreg, are patina nobilă, este bine conservat, cu excepția celor două zgîrieturi din vechime, aflate pe una din fețele acestuia și pe una din muchii.

Încadrarea cronologică se poate face prin raportarea acestuia la ansamblul descoperirilor din stațiune: fragmente ceramice caracteristice culturii Noua, trei omoplați crestați, o fusaolă din os de formă semisferică, o arșică ce are șlefuită una din fețele laterale și o cute din grezie roșie, de formă paralelipipedică, neregulată, folosită pentru ascuțit lame și virfuri (fig. 2)

3. **Celt de tip transilvănean** (fig. 1/5). Nu se cunoaște locul de proveniență. Fețele laterale late se prelungesc pînă sub gura dreaptă, îngroșată, tăișul ușor arcuit are urme de folosire mai puternice decît primul exemplar, mai sus amintit. Greutate 260 g. Starea de conservare este destul de proastă, lipsește jumătate din partea superioară și urechiușa. Pe baza analogiilor cu exemplarele de la Ghermănești¹⁰, Negrești¹¹ și Balșa¹² se încadrează cronologic în bronzul tîrziu.

4. **Celt, păstrat fragmentar** (fig. 1/3). A fost descoperit în urma cercetărilor efectuate pe teren, în comuna Băleni, satul Chetrești, pe locul unde se află o cunoscută stațiune neolitică¹³. S-a păstrat doar partea de sus cu urechiușa. Greutate 18,2 g¹⁴

N O T E

¹ Ghenuță Coman, *Statornicie, continuitate*, București, 1980, p. 224.

² M. Petrescu-Dîmbovița, în SCIV, 4, 1953, 3—4, p. 470.

Ibidem, Secerile se află în depozitul Muzeului județean Vaslui, nr. inv. 15331 — 15332.

⁴ M. Petrescu-Dîmbovița, *Depozitele de bronzuri din România*, București, 1977, p. 76, pl. 83/9-17.

⁵ *Ibidem*, p. 75, pl. 81/9-15.

⁶ *Ibidem*, p. 153, pl. 366/3.

Mulțumim și pe această cale pentru amabilitatea cu care ne-a pus la dispoziție materialul. Obiectele se află în depozitul Muzeului județean Vaslui la nr. inv. 15330, 15801-15805.

⁸ Ghenuță Coman, *op. cit.*, p. 191.

⁹ M. Petrescu-Dîmbovița, *op. cit.*, p. 76-77; pl. 85/1-5.

¹⁰ *Ibidem*, p. 75, pl. 81/1-3. Celtul se află în depozit, nr. inv. 13763.

¹¹ *Ibidem*, p. 76, pl. 84/3-3.

¹² *Ibidem*, p. 52, pl. 23/4.

¹³ Ghenuță Coman, *op. cit.*, p. 65; celtul se află în depozitul Muzeului județean Vaslui, nr. inv. 15329.

¹⁴ Desenele au fost realizate de desenator principal Georgeta Vrînceanu.

OBJETS EN BRONZE DU PATRIMOINE
DU MUSÉE DÉPARTEMENTAL DE VASLUI

Résumé

Le patrimoine du Musée départemental de Vaslui s'est enrichi dans les dernières années par deux faucilles et trois haches à douille de type transylvain en bronze.

Les faucilles (fig. 1/1—2), appartiennent au type des faucilles à crochet découvertes dans le village de Valea lui Darie, de la commune de Roşieşti.

La hache, découverte dans le village de Vădeni, de la commune de Murgeni, au point „Gura Holobăţ“, daté à l'aide du matériel archéologique caractéristique à la culture Noua (fig. 2), appartient au type transylvain, variante orientale (fig. 1/4).

La deuxième hache appartient au type transylvain. On ne connaît pas le lieu de la découverte de celle-ci.

La dernière hache a été découverte dans le village de Chetreşti, de la commune de Bălteni (fig. 1/3).

Les objets présentés sont semblables aux découvertes de Moşna, Ghermăneşti, Dersca, Negreşti, et Balşa.

